קוּנְטְרֵס

אוֹר שׁוֹבְבִי״ם

יְגַלֶּה אֶת מַעֲלַת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ
זַ״ל, וְיַסְבִּיר מַה הֵם יְמֵי שׁוֹבְבִי״ם, וּמַה צְּרִיכִים
לַעֲשׂוֹת בְּיָמִים אֵלּוּ, וּמַהוּ הַתִּקּוּן הָעִקָּרִי.

❖

בָּנוּי וּמְיֻסָּד עַל־פִּי דִּבְרֵי
רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אוֹר הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן
בּוּצִינָא קַדִּישָׁא עִלָּאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ
רַבִּי נַחְמָן מִבְּרֶסְלֶב, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ
וְעַל־פִּי דִּבְרֵי תַּלְמִידוֹ, מוֹרֵנוּ הַגָּאוֹן
הַקָּדוֹשׁ, אוֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רָז לֹא אָנִיס לֵיהּ
רַבִּי נָתָן מִבְּרֶסְלֶב, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ
וּמְשֻׁלָּב בִּפְסוּקֵי תּוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמַאֲמְרֵי
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמִדְרָשִׁים וְזֹהַר הַקָּדוֹשׁ

❖

הוּבָא לְדְפוּס עַל־יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב
עִיהּ״ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבַב״א

מוֹהַרָא״ש נ״י אָמַר, אֲשֶׁר בְּיָמִים אֵלּוּ יְמֵי שׁוֹבָבי״ם, מֵאִיר אוֹר הַבִּינָה בָּעוֹלָם, שֶׁהֵם יְמֵי הַתְּשׁוּבָה, כִּי תְּשׁוּבָה עוֹלָה עַד כִּסֵּא הַכָּבוֹד, וְלָכֵן כָּל הַשָּׁב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה זוֹכֶה לְהַגִּיעַ עַד הַבִּינָה, וְנִמְשָׁךְ עָלָיו אוֹר וְזִיו וְחִיּוּת וּדְבֵקוּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְנִכְלָל בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, עַל־יְדֵי הַתְּשׁוּבָה שֶׁשָּׁב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

(אִמְרֵי־מוֹהַרָא״ש, חֵלֶק ב׳, אוֹת תתקנו)

קוּנְטְרֵס

אוֹר שׁוֹבָבִי״ם

בָּנַי הַיְקָרִים! הִנֵּה אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים עַכְשָׁו בִּימֵי שׁוֹבָבִי״ם, הַשָּׁבוּעוֹת הַלָּלוּ שֶׁקּוֹרְאִים בָּהֶם פָּרָשִׁיוֹת: שְׁ׳מוֹת, וָ׳אֵרָא, בֹּ׳א, בְּ׳שַׁלַּח, יְ׳תְרוֹ, מִ׳שְׁפָּטִים, שֶׁזֶּה רֹאשִׁי תֵּבוֹת: שׁוֹבָבִי״ם. אוֹמֵר הָאָר״י זַ״ל, שֶׁעַל שָׁבוּעוֹת אֵלּוּ נֶאֱמַר (יִרְמְיָהוּ ג, יד): ״שׁוּבוּ בָּנִים שׁוֹבָבִי״ם״, אָדָם שֶׁהָיָה שׁוֹבָב, וְעָשָׂה שְׁטִיּוֹת בַּחַיִּים, עַכְשָׁו הוּא יָכוֹל לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל, אִם יֵדַע אֵיךְ לְנַצֵּל אֶת הַיָּמִים הַקְּדוֹשִׁים הָאֵלּוּ. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קנג): אֵיךְ יְכוֹלִים לְקַבֵּל אֶת אוֹר הַצַּדִּיק? אִם יֵשׁ לָאָדָם פָּנִים שְׁמֵחוֹת וּמְחַיֵּךְ לַזּוּלַת, מֵאִיר בּוֹ הָאוֹר שֶׁל הַצַּדִּיק, שֶׁזֶּה נִקְרָא קַבָּלַת פְּנֵי תַּלְמִידֵי חֲכָמִים; הַיְנוּ כְּשֶׁאָדָם שָׂמֵחַ וּמְחַיֵּךְ לְכֻלָּם, בָּזֶה מֵאִיר בּוֹ אוֹר הַצַּדִּיק. וּמַסְבִּיר רַבֵּנוּ זַ״ל, אָנוּ רוֹאִים אֶת הַשֶּׁמֶשׁ, אִי אֶפְשָׁר לְהִסְתַּכֵּל בָּהּ מֵרֹב אוֹר. הַלְּבָנָה

הִיא כְּמוֹ מַרְאָה מְלֻטָּשֶׁת, שֶׁמְּקַבֶּלֶת אֶת אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ, וְלָכֵן רוֹאִים אֶת אוֹר הַחַמָּה בִּפְנֵי הַלְּבָנָה, כְּמוֹ־כֵן הַתַּלְמִיד, אִם הוּא הוֹלֵךְ בְּאַנְפִּין נְהוֹרִין, מְחַיֵּךְ, עַל־יְדֵי־זֶה רוֹאִים בּוֹ אֶת פְּנֵי רַבּוֹ; כִּי בֶּאֱמֶת מַה זֶּה תַּלְמִיד חָכָם? מַה זֶּה צַדִּיק? וּמַה תַּכְלִיתוֹ בָּעוֹלָם? אֶלָּא חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (חֲגִיגָה יב:): כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ עוֹמֵד עַל עַמּוּד אֶחָד וְצַדִּיק שְׁמוֹ. אֵיךְ יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁהָעוֹלָם עוֹמֵד רַק עַל עַמּוּד אֶחָד, וְהָעַמּוּד הַזֶּה נִקְרָא צַדִּיק? אֶלָּא חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (סַנְהֶדְרִין מה:): לָא פָּחִית עָלְמָא מִתְּלָתִין וְשִׁית צַדִּיקַיָּא, לֹא נִפְחָת הָעוֹלָם מִשְּׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה צַדִּיקִים, הַהֶכְרֵחַ שֶׁיִּהְיוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר צַדִּיקִים שֶׁמְּקַבְּלִים אַנְפֵּי שְׁכִינְתָּא, פְּנֵי הַשְּׁכִינָה, וּכְשֶׁמִּסְתַּכְּלִים עַל פְּנֵיהֶם — רוֹאִים אֶת הַשְּׁכִינָה. הֵם כָּל־כָּךְ דְּבוּקִים בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּבִטּוּל כָּל הַרְגָּשׁוֹתֵיהֶם, עַד שֶׁהֵם נִכְלָלִים לְגַמְרֵי בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא. וּמַה הֵם הַשְּׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה צַדִּיקִים? אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן פג), שֵׁשׁ שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּשְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה בְּחוּץ לָאָרֶץ, וּבְיַחַד זֶה הַסַּנְהֶדְרִין, שֶׁהָיוּ שִׁבְעִים וְאֶחָד בְּמִסְפָּר, וְעוֹד אֶחָד הָיָה רֹאשׁ הַסַּנְהֶדְרִין. וְלָכֵן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר יֵשׁ ע״ב צַדִּיקִים,

שֶׁמּוֹרִידִים אֶת הַשְּׁכִינָה בָּעוֹלָם, וּמְגַלִּים וּמְפַרְסְמִים אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּמְחַיִּים וּמְחַזְּקִים וּמְעוֹדְדִים וּמְשַׂמְּחִים אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הוּא רֹאשׁ כָּל הַצַּדִּיקִים, הוּא רֹאשׁ הַסַּנְהֶדְרִין, וְהַתַּלְמִידִים שֶׁלּוֹ אֵלּוּ הֵם הַסַּנְהֶדְרִין. וְלָכֵן צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁלֹּא יַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ. אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ח׳), שֶׁצְּרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּזְכֶּה לְהִתְקָרֵב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁיָּכוֹל לְבָרֵר לוֹ אֶת הַמְדַמֶּה שֶׁלּוֹ. וְזֶה לֹא הוֹלֵךְ בְּנָקֵל, אֶלָּא צְרִיכִים הַרְבֵּה תְּפִלּוֹת לְבַקְּשׁוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּזְכֶּה לִמְצֹא אֶת הַצַּדִּיק הַזֶּה שֶׁמְּבִין אוֹתוֹ, הַצַּדִּיק הַזֶּה שֶׁיָּכוֹל לְתַקֵּן אוֹתוֹ וּלְזַכֵּךְ אֶת הַדִּמְיוֹן שֶׁלּוֹ, הֲרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כה), שֶׁכָּל הַתַּאֲוֹת וְהַמִּדּוֹת רָעוֹת שֶׁבָּאוֹת לָאָדָם, זֶה רַק מֵחֲמַת כֹּחַ הַמְדַמֶּה, הַדִּמְיוֹן שֶׁעוֹבֵד בּוֹ, וְאִלּוּלֵי כֹּחַ הַמְדַמֶּה אָדָם לֹא הָיָה חוֹטֵא, כֵּיצַד אָדָם חוֹטֵא, בַּר מִינָן? שֶׁמַּמְשִׁיךְ בְּעַצְמוֹ דִּמְיוֹנוֹת. וְלָכֵן אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהַיּוֹם הַיֵּצֶר הָרָע הוּא כֹּחַ הַמְדַמֶּה, וּצְרִיכִים לַעֲבֹד עַל עַצְמוֹ לָצֵאת מֵהַדִּמְיוֹן וְלָבוֹא אֶל הַשֵּׂכֶל. כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, בַּר מִינָן, מִתְגַּבֵּר עָלָיו יֵצֶר הָרָע,

וְעִקַּר כֹּחוֹ זֶה רַק שֶׁבָּא אֵלָיו בִּדְמְיוֹן, רַחֲמָנָא לִצְלָן, כָּל אֶחָד כְּפִי תַּאֲוָתוֹ וּמִדּוֹתָיו הָרָעוֹת — הֵן בִּנְאוּף וְהֵן בְּמָמוֹן וְהֵן בִּשְׁאָר תַּאֲוֹת רָעוֹת וּמְגֻנּוֹת וְכוּ׳. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אָב הָרַחֲמָן וְרוֹצֶה שֶׁנָּשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְחָפֵץ שֶׁנִּזְכֶּה לְהַכִּירוֹ, כְּמוֹ שֶׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא נָשׂא טז): מִיּוֹם שֶׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹלָמוֹ, נִתְאַוָּה שֶׁיִּהְיֶה לוֹ דִּירָה בַּתַּחְתּוֹנִים, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא רוֹצֶה לָגוּר בֵּינֵינוּ, רוֹצֶה שֶׁנַּכִּיר אוֹתוֹ, וְזֶה מַה שֶּׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה ג): בִּתְחִלָּה קֹדֶם שֶׁחָטְאוּ יִשְׂרָאֵל, הָיְתָה הַשְּׁכִינָה עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כֵּיוָן שֶׁחָטְאוּ, סִלְּקוּ מֵהֶם שְׁכִינָה; מַה זֶּה שְׁכִינָה? כִּבְיָכוֹל, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הִשְׁכִּין שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ בֵּינֵינוּ, שֶׁאֲנַחְנוּ נַכִּיר אוֹתוֹ, אֲבָל כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, בַּר מִינָן, מִתְמַלֵּא עִם דְּמְיוֹנוֹת וְשׁוֹכֵחַ לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה עוֹבְרִים עָלָיו צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמַכְאוֹבִים, עַד שֶׁלֹּא רוֹאֶה סוֹף לְצָרוֹתָיו, אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ח׳), שֶׁהַצַּדִּיק הָאֱמֶת יָכוֹל לְבָרֵר אֶת הַמְּדַמֶּה שֶׁלְּךָ, בְּבֵרוּר וּבְזִכּוּךְ כָּזֶה, עַד שֶׁתַּגִּיעַ אֶל מַדְרֵגַת חִדּוּשׁ הָעוֹלָם, שֶׁתֵּדַע שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְחַדֵּשׁ אֶת הַבְּרִיאָה. כָּל רֶגַע כָּל הָעוֹלָמוֹת

מִתְחַדְּשִׁים, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּזֹּהַר (עַיֵּן תִּקּוּנֵי זֹהַר סה.):
לְבוּשִׁים דְּלָבִישׁ בְּרַמְשָׁא לָא לָבִישׁ בְּצַפְרָא,
לְבוּשִׁין דְּלָבִישׁ בְּצַפְרָא לָא לָבִישׁ בְּרַמְשָׁא; אוֹמֵר
הָאֲרִ״י זַ״ל, כִּבְיָכוֹל, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְלֻבָּשׁ
בְּכָל הַלְּבוּשִׁים שֶׁבָּעוֹלָם, וּבְכָל יוֹם, בְּכָל שָׁעָה
וָרֶגַע, מִשְׁתַּנִּים כָּל הַלְּבוּשִׁים, וְאָדָם מִסְכֵּן, אֵינוֹ
יוֹדֵעַ וְאֵינוֹ רוֹאֶה, אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוֹ מַרְגִּישׁ כְּלוּם
מֵהָרוּחָנִיּוּת חִיּוּת אֱלֹקוּת הַזּוֹ. וְלָכֵן הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־
הוּא שׁוֹלֵחַ לָנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר צַדִּיקִים קְדוֹשִׁים
שֶׁמְּקֻרָבִים אֶל רֹאשׁ הַצַּדִּיקִים, רֹאשׁ הַסַּנְהֶדְרִין,
שֶׁהוּא עִם תַּלְמִידָיו יְכוֹלִים לְהַחְדִּיר בְּנִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ. אֲבָל צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה
אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁנִּזְכֶּה לִמְצֹא אֶת הַצַּדִּיקִים הַלָּלוּ,
צַדִּיקֵי הָאֱמֶת וְתַלְמִידָיו הַדְּבוּקִים בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־
הוּא. כִּי כַּיּוֹם יֵשׁ כָּל מִינֵי בַּעֲלֵי דִּמְיוֹנוֹת, קַלִּים
וְרֵיקִים וּפוֹחֲזִים, שֶׁעוֹשִׂים עַצְמָם מְפֻרְסָמִים שֶׁל
שֶׁקֶר, וְעוֹבְדִים עַל בְּנֵי־אָדָם וּמַטְעִים אוֹתָם, וּשְׁאָר
מִינֵי נוֹתְנֵי תִּקּוּנִים, שֶׁזֶּה בְּעַצְמוֹ שֶׁנּוֹתֵן תִּקּוּנִים,
צָרִיךְ תִּקּוּן גָּדוֹל, כִּי רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יוֹדֵעַ
אֵיךְ הוּא פָּגוּם עַד מְאֹד. וְהַכֹּחַ הַמְדַמֶּה הַזֶּה עוֹבֵד
עַל בְּנֵי־אָדָם, עַד שֶׁרַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן, בְּנֵי־אָדָם
נִמְצָאִים בְּמַצָּב כָּזֶה, שֶׁמִּתְיָאֲשִׁים מֵחַיֵּיהֶם, וְזוֹ

הַמַּעֲלָה שֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁגְּלָה לָנוּ (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן עח), אֲשֶׁר אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל, אֵין מֻשָּׂג כָּזֶה לְהִתְיָאֵשׁ. נִשְׁאֶלֶת הַשְּׁאֵלָה: זֶה קַל לוֹמַר, שֶׁאָסוּר לְהִתְיָאֵשׁ, מִי אֵינוֹ יָכוֹל לוֹמַר לַשֵּׁנִי: אַל תִּתְיָאֵשׁ, אָסוּר לְהִתְיָאֵשׁ, אֶלָּא רַבֵּנוּ זַ״ל נוֹתֵן לָנוּ עֵצוֹת אֵיךְ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, אֵיךְ לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, אֵיךְ לָצֵאת מֵהַבּוֹץ שֶׁנָּפַלְנוּ לְשָׁם, אֵיךְ לְזַכֵּךְ עַצְמֵנוּ, אֵיךְ לְהַגִּיעַ לְכָל הַמַּדְרֵגוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, וְאֵיךְ לֹא לְהִתְיָאֵשׁ אֲפִלּוּ בַּמַּצָּבִים הֲכִי גְּרוּעִים שֶׁנָּפַל אֲלֵיהֶם. וְלָכֵן צְרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּזְכֶּה לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וּלְקַבֵּל מִמֶּנּוּ זַ״ל, אֲבָל זֶה תָּלוּי כְּפִי הַשִּׂמְחָה שֶׁיֵּשׁ בָּנוּ. רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן קעז): אַתֶּם צְרִיכִים לְשַׂמֵּחַ מְאֹד מְאֹד עִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאִם עֲדַיִן לֹא זְכִיתֶם לְמַדְרֵגָה כָּזוֹ — לְשַׂמֵּחַ עִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁעֲדַיִן אֵינְכֶם מַרְגִּישִׁים אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, תְּשַׂמְּחוּ שֶׁיֵּשׁ לָכֶם רַבִּי כָּזֶה, שֶׁיּוֹדֵעַ מִגְּדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְזוֹ צְרִיכָה לִהְיוֹת הַשִּׂמְחָה הֲכִי גְּדוֹלָה שֶׁלָּנוּ, שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְוַדַּע מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כָּזֶה, רַבִּי שֶׁיָּכוֹל לְתַקֵּן אֶת כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, כִּי לֹא בְּחִנָּם שֶׁשָּׁלְחוּ אֶת רַבֵּנוּ

זַ״ל אֵלֵינוּ בַּדּוֹר הַזֶּה, אֶלָּא כְּדֵי לְהַעֲלוֹת וּלְהַגְבִּיהַּ, לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמֵּחַ אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן עָלֵינוּ לְהִתְגַּבֵּר וְלָלֶכֶת תָּמִיד עִם פָּנִים שְׂמֵחוֹת, אַנְפִּין נְהוֹרִין. וְאָמַר פַּעַם רַבֵּנוּ זַ״ל לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אִם אַתֶּם תִּהְיוּ שְׂמֵחִים — תִּהְיֶה טוֹבָה לְכָל הָעוֹלָם. מַה הַקֶּשֶׁר, שֶׁאִם אֶחָד מְקָרֵב לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְהוּא שָׂמֵחַ — בָּזֶה תִּהְיֶה טוֹבָה לְכָל הָעוֹלָם? אֶלָּא יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁעוֹבְרִים עֲלֵיהֶם כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, וְהֵם חֲפֵצִים לְסַפֵּר לְמִישֶׁהוּ מַה מֵּעִיק לָהֶם, עוֹבְרִים עַל הָאָדָם צָרוֹת, וּמְחַפֵּשׂ אָדָם שֶׁיּוּכַל לְדַבֵּר אִתּוֹ וְלִשְׁפֹּךְ לְפָנָיו אֶת כָּל לִבּוֹ, אֲבָל אֵינֶנּוּ מוֹצֵא. אֲזַי אוֹכֵל אֶת עַצְמוֹ, וְכָל מוּעָקַת לִבּוֹ נוֹתֶרֶת בְּתוֹכוֹ, וּבָזֶה נֶהֱרֶסֶת בְּרִיאוּתוֹ וְכָל חַיָּיו, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי־אָדָם, שֶׁמֵּרֹב צָרוֹת נִכְנְסוּ בְּתוֹךְ עַצְמָם בְּדִכָּאוֹן פְּנִימִי, עַד שֶׁאֵינָם מוֹצְאִים שׁוּם עֵצָה, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְרַק רוֹצִים לְאַבֵּד עַצְמָם לָדַעַת, אֲבָל כְּשֶׁרוֹאִים יְהוּדִי שָׂמֵחַ בְּפָנִים שְׂמֵחוֹת, הֵם נִמְשָׁכִים אַחֲרָיו, וּמַתְחִילִים לְדַבֵּר אִתּוֹ וּלְסַפֵּר לוֹ כָּל לִבּוֹ. וְלָכֵן לֹא בְּחִנָּם שֶׁהִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל עַל שִׂמְחָה, וְאָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן כד): מִצְוָה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וּצְרִיכִים לְהַכְרִיחַ אֶת עַצְמוֹ לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשִּׂמְחָה, כִּי

הַשִּׂמְחָה הִיא הָעֲבוֹדָה הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר, כִּי טֶבַע שֶׁל הָאָדָם שֶׁנִּמְשָׁךְ אַחַר הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת, מִפְּגְעֵי וּמִקְרֵי הַזְּמַן, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן קיט), שֶׁבְּנֵי־אָדָם מְדַבְּרִים מֵהָעוֹלָם הַזֶּה, וְיֵשׁ עוֹלָם הַזֶּה, וְחַיִּים בָּעוֹלָם הַזֶּה, אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל: אֵינֶנִּי יוֹדֵעַ כְּלָל אִם יֵשׁ מְצִיאוּת שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה, כִּי אֵין עוֹלָם הַזֶּה כְּלָל, כְּפִי הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים שֶׁיֵּשׁ פֹּה, כַּנִּרְאֶה שֶׁזֶּה הַגֵּיהִנּוֹם, אֵין מְצִיאוּת שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה, בְּנֵי־אָדָם עוֹבְרִים כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, עַד שֶׁמִּתְיָאֲשִׁים מֵחַיֵּיהֶם, אָז יֵשׁ — אוֹ גֵּיהִנּוֹם, אוֹ גַּן־עֵדֶן. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כב), שֶׁהַגֵּיהִנּוֹם וְהַגַּן־עֵדֶן הֵם בָּזֶה הָעוֹלָם. אִם אָדָם זוֹכֶה וּמְדַבֵּק עַצְמוֹ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, חוֹשֵׁב מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, חַי עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, נוֹשֵׂם אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, מִסְתַּכֵּל עָלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה גַּן־עֵדֶן, אֲבָל אִם, חַס וְשָׁלוֹם, נִשְׁכָּח מִמֶּנּוּ כָּל הָאוֹר וְהַשֵּׂכֶל וְהַדַּעַת שֶׁלּוֹ אֲבֵד, וְחוֹשֵׁב שֶׁיֵּשׁ פֹּה טֶבַע, מִקְרֶה וּמַזָּל, אָז הוּא סוֹבֵל גֵּיהִנּוֹם בָּזֶה הָעוֹלָם. כָּל־כָּךְ מָרִים חַיָּיו. וְזוֹ הַמַּעֲלָה שֶׁל אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לְהִתְקַשֵּׁר אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, רֹאשׁ כָּל הַצַּדִּיקִים, רֹאשׁ הַסַּנְהֶדְרִין, אֲשֶׁר הַתַּלְמִידִים שֶׁלּוֹ הֵם הַסַּנְהֶדְרִין, ל״ו צַדִּיקִים בְּחוּץ

לָאָרֶץ, ל״ו צַדִּיקִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם מְקַבְּלִים אַנְפֵּי שְׁכִינְתָּא בְּכָל יוֹם, עַל־יְדֵי שֶׁהֵם שְׂמֵחִים, וּמְשַׂמְּחִים גַּם אֲחֵרִים. וְזֶה הַדָּבָר הַגָּדוֹל וְהֶחָשׁוּב בְּיוֹתֵר אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ — כְּשֶׁזּוֹכִים לְקָרֵב נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. הֲרֵי יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁמִּסְתּוֹבְבִים מְחֻסְּרֵי פַּרְנָסָה, פִּטְרוּ אוֹתָם מֵעֲבוֹדָתָם, עַד כְּדֵי כָּךְ, שֶׁאֵין לָהֶם כְּלוּם, אֲפִלּוּ לִקְנוֹת לֶחֶם לְיַלְדֵיהֶם, יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁסּוֹבְלִים מַחֲלוֹת וַחֲלָאִים רָעִים, יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁיֵּשׁ לָהֶם יְלָדִים חוֹלִים, שֶׁזֶּה הָעֹנֶשׁ הַקָּשֶׁה בְּיוֹתֵר שֶׁיָּכוֹל לִהְיוֹת, הָעֹנֶשׁ הַנּוֹרָא בְּיוֹתֵר שֶׁיְּכוֹלִים לְהַעֲנִישׁ אֶת הָאָדָם — כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ יְלָדִים לֹא בְּרִיאִים. וּלְדַאֲבוֹנֵנוּ הָרַב, יֵשׁ הַרְבֵּה כָּאֵלּוּ, יֶשְׁנָם אֲנָשִׁים שֶׁשִּׁכְּלוּ אֶת יַקִּירֵיהֶם, אֵלּוּ צָרוֹת יֶשְׁנָן כַּיּוֹם, וְהִנֵּה בָּאִים עִם הָעֵצָה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, מְחַזְּקִים, מְעוֹדְדִים וּמְשַׂמְּחִים אֶת אֵלּוּ הַנְּשָׁמוֹת הַשְּׁבוּרוֹת, מְדַבְּרִים עַל לִבָּם, אֵין מִצְוָה גְּדוֹלָה יוֹתֵר מִזּוֹ. וְלָכֵן לֹא בְּחִנָּם שֶׁצִּוָּה אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁנִּלֵּךְ וּנְחַזֵּק וּנְעוֹדֵד יְהוּדִים. וְאֵין עוֹד דָּבָר חָשׁוּב יוֹתֵר בַּשָּׁמַיִם כְּמוֹ יְהוּדִי, שֶׁמַּחֲזִיר בִּתְשׁוּבָה אֶת בְּנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. כְּדֶגְמַת מֶלֶךְ בָּשָׂר וָדָם, שֶׁאִבֵּד אֶת בְּנוֹ יְחִידוֹ, הַבֵּן הָאָהוּב,

שֶׁהִשְׁתַּעְשַׁע עִמּוֹ כָּל יוֹם וָיוֹם, וְהוּא מִצְטַעֵר בְּצַעַר כָּזֶה, שֶׁאֵינָנוּ יְכוֹלִים לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר, וּבוֹכֶה יוֹמָם וָלַיְלָה אַיֵּה הֵיכָן בְּנִי? ! מָתַי אֶזְכֶּה לִרְאוֹתוֹ? ! וְהִנֵּה בָּא אֶחָד וּמָצָא אֶת בֶּן הַמֶּלֶךְ וְהֵשִׁיבוֹ אֶל הַמֶּלֶךְ, אֵיזוֹ שִׂמְחָה יֵשׁ לַמֶּלֶךְ! אֵיזֶה שָׂכָר הוּא מְקַבֵּל! וְזֶה נִקְרָא יְדִיד הַמֶּלֶךְ! וְאִם זֶה נֶאֱמַר בְּמֶלֶךְ בָּשָׂר וָדָם, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּאֵין עֵרֶךְ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁכָּל עַם יִשְׂרָאֵל הֵם בָּנָיו, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים יד): ״בָּנִים אַתֶּם לַה׳ אֱלֹקֵיכֶם״. וְהִנֵּה לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, נִתְפַּשְׁטוּ הָעֵרֶב־רַב בְּכָל אַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, מְיַבְּאִים מִבַּחוּץ גּוֹיִים וְגוֹיוֹת לְעָרְבָם בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְבוֹלְלָם בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, מַכְנִיסִים אֶת כָּל הַתַּאֲוֹת וּמִדּוֹת רָעוֹת שֶׁל הָאֻמּוֹת, עוֹקְרִים אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל זֶה יוֹבֵל שָׁנִים מֵהַיַּהֲדוּת, הִשְׁכִּיחוּ מֵאִתָּם אֶת שֵׁם ה׳, עָקְרוּ מֵהֶם אֶת הָאֱמוּנָה, אֶת הַשַּׁבָּת, מְפַטְּמִים אוֹתָם עִם נְבֵלוֹת וּטְרֵפוֹת, שְׁקוּץ, תּוֹעֵב, זְהוּם וְנָאוּף מִתְרַבֶּה בָּעוֹלָם, שֶׁכָּל זֶה נִתְפָּס בִּנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּנֵי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, עַד שֶׁאֵינָם יוֹדְעִים מֵאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם, אֵיזֶה צַעַר יֵשׁ לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כְּבְיָכוֹל, שֶׁבָּנָיו אֲהוּבָיו, מִסְתּוֹבְבִים בָּעוֹלָם הַגַּשְׁמִי הָעֲשִׂיָּה, וְחוֹשְׁבִים

שֶׁהַכֹּל טֶבַע, מִקְרֶה וּמַזָּל, רוֹאִים אֶת הַשֶּׁמֶשׁ, הַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים, הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הַיָּמִים וְהַנְּהָרוֹת וּשְׁאָר מְדִינוֹת, בְּנֵי אָדָם, חַיּוֹת, צְמָחִים, הָרִים וּגְבָעוֹת, וְהַכֹּל נִדְמֶה טֶבַע, מִקְרֶה וּמַזָּל, אַף אֶחָד אֵינוֹ מַכִּיר אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ שֶׁמְּחַיֶּה וּמְהַוֶּה וּמְקַיֵּם אֶת הַבְּרִיאָה, נִשְׁכָּח שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵיזֶה צַעַר יֵשׁ, כְּבָיְכוֹל, לְמַעְלָה בָּעוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים, הַמַּלְאָכִים, הַשְּׂרָפִים, וְאוֹפַנִּים, וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, שֶׁאֵלּוּ מַדְרֵגוֹת לְמַעְלָה לְמַעְלָה, אוֹרוֹת וְכֵלִים, אֵיזֶה צַעַר יֵשׁ לָהֶם בִּרְאוֹתָם שֶׁמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא רוֹאֶה, שֶׁמִּסְתּוֹבְבִים פֹּה בְּזֶה הָעוֹלָם בָּנָיו, וְאֵינָם מַכִּירִים אוֹתוֹ, וְאַדְרַבָּה חוֹטְאִים. וְהִנֵּה קָם הַשֵּׁנִי לַמֶּלֶךְ, אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה א׳, מֵאֲבֵדַת בַּת מֶלֶךְ), וְרָאָה אֶת צַעַר הַמֶּלֶךְ, וְהוֹלֵךְ לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ וּלְהַחֲזִיר אֶת בַּת הַמֶּלֶךְ חֲזָרָה אֶל אָבִיהָ. מִיהוּ הַשֵּׁנִי לַמֶּלֶךְ? זֶהוּ הַצַּדִּיק. שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן א׳): שָׂרְשֵׁי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל נִמְצָאִים תַּחַת כִּסֵּא הַכָּבוֹד, הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בָּא מֵעוֹלָם הַבִּינָה, זֶה שֶׁנִּ״י — רָאשֵׁי תֵּבוֹת: שָׂ׳רְשֵׁי נִ׳שְׁמוֹת יִ׳שְׂרָאֵל, הוּא מְקַבֵּץ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְצָטַעֵר וְאוֹמֵר (בְּרֵאשִׁית מד, לד): ״כִּי אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתִּי, פֶּן

אֶרְאֶה בָּרָע״ וְגוֹ׳, וְאֵינוֹ נָח וְאֵינוֹ שׁוֹקֵט, עַד שֶׁיַּחֲזִיר אֶת הַבָּנִים אֶל אֲבִיהֶם. וְזֶה רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהִבְטִיחַ שֶׁיַּחֲזִיר אֶת כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

וְלָכֵן כָּל תַּלְמִידָיו צְרִיכִים לַעֲסֹק בָּעִסָּק הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, וּבִפְרָט בִּימֵי שׁוֹבָבִי״ם, לְהָאִיר בָּעוֹלָם **״אוֹר שׁוֹבָבִי״ם״**, כִּי הֲרֵי יֵשׁ הַרְבֵּה בַּעֲלֵי דִּמְיוֹנוֹת שֶׁנּוֹתְנִים תִּקּוּנִים, וּמַכְבִּידִים עַל בְּנֵי־אָדָם, כְּאִלּוּ לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת וּמָרוֹת, אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן פו): מִי שֶׁאֵין לוֹ אֱמוּנָה, הוּא צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת, כִּי יְכוֹלִים לְעָבְדוֹ יִתְבָּרַךְ מִכָּל דָּבָר, מֵהֵיכָן בָּאִים הַדִּמְיוֹנוֹת הַלָּלוּ, שֶׁמַּפְחִידִים אֶת בְּנֵי־אָדָם, מַכְנִיסִים בָּהֶם יִרְאוֹת נְפוּלוֹת, מְיָאֲשִׁים אוֹתָם, כְּאִלּוּ אֵין לָהֶם שׁוּם תִּקְוָה, זֶה בָּא מֵחֲמַת חֶסְרוֹן אֱמוּנָה. וְלָכֵן אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן קכח): לִפְנֵי הַגְּאֻלָּה לֹא צַדִּיק אֶחָד יִצְעַק עַל אֱמוּנָה, אֶלָּא יִהְיוּ הַרְבֵּה צַדִּיקִים שֶׁיִּצְעֲקוּ עַל אֱמוּנָה, עַד שֶׁיִּהְיֶה נִחָר גְּרוֹנָם. כָּל־כָּךְ יִצְעֲקוּ לְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן לג): אֲצַל הָעוֹלָם

אֱמוּנָה הוּא דָּבָר קָטָן, מַה כְּבָר יִהְיֶה אִם אַאֲמִין?! אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל: לֹא וָלֹא! זֶה אֶצְלִי הָעִקָּר — לְהַכְנִיס עַצְמוֹ בֶּאֱמוּנָה, לְהַאֲמִין שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין וּבְתוֹךְ כָּל עָלְמִין. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ה׳): הָעִקָּר זֶה אֱמוּנָה, וּצְרִיכִים לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ בְּעַצְמוֹ הֵיכָן אוֹחֵז בֶּאֱמוּנָה. כִּי יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁסּוֹבְלִים חֳלָאִים רָעִים, וְהַכֹּל בָּא מֵחֶסְרוֹן אֱמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים כח, נט): ״וְהִפְלִיא יְהוָ״ה מַכּוֹתְךָ, מַכּוֹת רָעוֹת וְנֶאֱמָנוֹת, וָחֳלָאִים רָעִים וְנֶאֱמָנִים״. מַה זֶּה וְנֶאֱמָנִים? אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל: כָּל מַה שֶּׁאָדָם חוֹלֶה, זֶה רַק מֵחֲמַת פְּגַם אֱמוּנָה, וּבִפְרָט מַחֲלַת הָעֲצָבִים שֶׁסּוֹבְלִים עַל עֲצָבֵיהֶם, וְהֵם בְּדָכָאוֹן וּבְיֵאוּשׁ, בְּמְרִירוּת וּבְדִכְדּוּךְ, וְהֵם בְּכַעַס וּבְרוֹגֶז עַל עַצְמָם, וְהַמַּצְפוּן הוֹרֵס אוֹתָם, וְכֵן הֵם בְּכַעַס עַל אֲחֵרִים, הַכֹּל מֵהַחֲטָאִים שֶׁחָטָא, וּמִפְּגָמֵי הַבְּרִית שֶׁלּוֹ, אֲבָל עַל־יְדֵי אֱמוּנָה, שֶׁמַּאֲמִין שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁכוֹת עֲלֵיהֶם רְפוּאוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִשְׁלֵי כח, כ): ״אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת״, כְּשֶׁיֵּשׁ לִיהוּדִי אֱמוּנָה, הוּא מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ הַרְבֵּה בְּרָכוֹת, וְלָכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת,

אות אֱמוּנָה, סִימָן לג): עַל־יְדֵי אֱמוּנָה יִסְלַח לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל עֲוונוֹתֶיךָ; אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סב): לָמָּה אָדָם אֵינוֹ מְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא? מִפְּנֵי שֶׁאֵין לוֹ אֱמוּנָה, אִם הָיְתָה לָאָדָם אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכֶּכֶת, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נִמְצָא פֹּה עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, וְשׁוֹקֵד עַל שְׂפָתָיו, וְשׁוֹמֵעַ כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבֵּר, הָיָה כָּל הַזְּמַן מְדַבֵּר אֵלָיו וְלֹא חָדַל כְּלָל וּכְלָל, שֶׁזֶּה עִקַּר הַתְּשׁוּבָה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לה): מַה זֶּה תְּשׁוּבָה? תָּשׁוּב ה׳, זַרְקָא דְּאִיזְדְּרִיקַת לַאֲתַר דְּאִיתְנְטִילַת מִתַּמָּן; תְּזָרֵק עַצְמְךָ חֲזָרָה מֵהֵיכָן שֶׁבָּאתָ — מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אָדָם צָרִיךְ לְהַחְדִּיר בְּעַצְמוֹ אֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לָדַעַת שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מַנְהִיג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט, הִנֵּה אָנוּ רוֹאִים אֲנָשִׁים מִסְתּוֹבְבִים בְּסִפְקוֹת וּבְקֻשְׁיוֹת עַל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְכֵן יֵשׁ לָהֶם שְׁאֵלוֹת עַל הַצַּדִּיקִים הַדְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁזּוֹ עֲזוּת גְּדוֹלָה מְאֹד. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן פג): זֶה יֵצֶר הָרָע גָּדוֹל מְאֹד לוֹמַר צַדִּיק זֶה נָאֶה, צַדִּיק זֶה אֵינוֹ נָאֶה, תַּלְמִיד חָכָם זֶה נָאֶה, תַּלְמִיד חָכָם זֶה אֵינוֹ נָאֶה; מִי אַתָּה לְגַמְרֵי, שֶׁהִנְּךָ יָכוֹל לְתַחֵב רֹאשְׁךָ וְאַפְּךָ

בֵּין הָרִים גְּבוֹהִים, וְלוֹמַר דֵּעוֹת — מִי כֵּן גָּדוֹל וּמִי לָאו, טִפָּה סְרוּחָה! תִּתַּקֵּן מַה שֶּׁפָּגַמְתָּ, וּמַה לְּךָ לְהִתְעָרֵב בִּדְבָרִים שֶׁאֵינָם שַׁיָּכִים לְךָ?! אֲבָל בְּנֵי־אָדָם אֵינָם חוֹשְׁבִים כָּךְ, וְלָכֵן עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מַה שֶּׁעוֹבֵר.

וְלָכֵן עַתָּה בִּ״ימֵי שׁוֹבָבִי״ם״ הוּא הַזְּמַן לְתַקֵּן, כִּי יָמִים אֵלּוּ קוֹרְאִים בָּהֶם פָּרָשִׁיּוֹת: שְׁ׳מוֹת, וָ׳אֵרָא, בֹּ׳א בְּ׳שַׁלַּח, יְ׳תְרוֹ, מִ׳שְׁפָּטִים; שֶׁמְּסַפֵּר בָּהֶם שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל יָרְדוּ לְמִצְרַיִם, וְסָבְלוּ שָׁם סֵבֶל גָּדוֹל מְאֹד מֵהַמִּצְרִים הַמְּזֹהָמִים, אֲשֶׁר אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תָּנָא דְּבֵי אֵלִיָּהוּ רַבָּה ז׳): אֵין לְךָ אֻמָּה בָּעוֹלָם שֶׁהָיְתָה שְׁטוּפָה בִּדְבָרִים מְכֹעָרִים, וַחֲשׁוּדָה בִּכְשָׁפִים וּבְזִמָּה וּבְכָל מַעֲשִׂים רָעִים, אֶלָּא הַמִּצְרִים בִּלְבָד, הַמִּצְרִים הָיוּ הַמְּזֹהָמִים בְּיוֹתֵר מִכָּל אֻמּוֹת הָעוֹלָם. וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תּוֹרַת כֹּהֲנִים אַחֲרֵי יח): מַגִּיד הַכָּתוּב, שֶׁמַּעֲשֵׂיהֶם שֶׁל מִצְרִים מְקֻלְקָלִים מִכָּל הָעַמִּים; וּבֵינֵיהֶם, בֵּין גּוֹיִים מְלֻכְלָכִים כָּאֵלּוּ עַם יִשְׂרָאֵל הֻצְרְכוּ לִחְיוֹת, בִּכְפִירוּת כָּזוֹ, בְּשִׁקּוּץ, נְאוּף, זְהוּם, הֶפְקֵרוּת כָּזוֹ, כִּי מַה זֶּה כְּשׁוּף? כְּפִירוּת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת, שֶׁמַּכְחִישִׁים אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא,

וּמַהוּ הַדּוֹר שֶׁלָּנוּ? מָלֵא אֶפִּיקוֹרְסוּת וּמִינוּת, שֶׁהֶחְדִּירוּ הָעֵרֶב־רַב, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא רְחֵם עַל עַם יִשְׂרָאֵל, וְשָׁלַח לָנוּ אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁמַּחְדִּיר בָּנוּ אֱמוּנָה בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּמְעוֹרֵר אוֹתָנוּ מֵהַשְּׁנָה, וּפוֹתֵחַ פִּינוּ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ס׳): יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁיִּשְּׁנִים יְמֵיהֶם, וּמַה זֹּאת אוֹמֶרֶת? הֲלֹא הֵם הוֹלְכִים, עוֹסְקִים בַּעֲסָקִים, קוֹנִים וּמוֹכְרִים, מַרְוִיחִים, וַאֲפִלּוּ לוֹמְדִים וּמִתְפַּלְּלִים, וְלָמָּה נִקְרָא שֶׁהֵם יְשֵׁנִים? אֶלָּא אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל: אִם אָדָם אֵינוֹ מַכִּיר אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאֵינוֹ מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, סִימָן שֶׁמֹּחוֹ יָשֵׁן. לָמָּה רוֹאִים בְּנֵי־אָדָם יְכוֹלִים לְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ חָמֵשׁ דַּקּוֹת, רֶבַע שָׁעָה, שָׁעָה, שְׁעָתַיִם, וְאֵינָם שָׂמִים עַל לֵב שֶׁחָלְפוּ כַּמָּה שָׁעוֹת, וְהִנֵּה כְּשֶׁבָּאִים לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֵינָם יְכוֹלִים, וְחוֹשְׁבִים: מִי שׁוֹמֵעַ אוֹתִי, אֲנִי רָחוֹק וְכוּ׳, בְּשָׁעָה שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְנִמְצָא אִתָּנוּ, עִמָּנוּ וְאֶצְלֵנוּ. וּלְזֶה הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁהוּא רַבֵּנוּ זַ״ל, מְעוֹרֵר אוֹתָנוּ מֵהַשְּׁנָה, מְעוֹרֵר בָּנוּ אֶת הָאֱמוּנָה, מַחְדִּיר בָּנוּ אֶת הָאוֹר הָאֱלֹקִי שֶׁנִּזְכֶּה לְהַרְגִּישׁ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לְדַבֵּר אֵלָיו, שֶׁזֶּה

״אוֹר שׁוֹבָבִי״ם״. בְּיָמִים אֵלּוּ ״יְמֵי שׁוֹבָבִי״ם, שֶׁקּוֹרְאִים פָּרָשִׁיּוֹת אֵלּוּ, שֶׁמְּגַלִּים בָּהֶם מֶה עָבַר עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, וְאֵיךְ סָבְלוּ סֵבֶל גָּדוֹל מִפַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם, אֲשֶׁר אוֹמֵר הָאַר״י זַ״ל: פַּרְעֹה הֵם שְׁתֵּי תֵּבוֹת: פֶּה־רַע, שֶׁדִּבְּרוּ רַק רַע. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לח): כָּל הַצָּרוֹת שֶׁבָּאוֹת לָאָדָם הֵן רַק מֵחֲמַת הַדִּבּוּר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמח, ח): ״רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה דְּבָרוֹ״, מִי גּוֹרֵם הָרוּחַ סְעָרָה בְּמֹחַ הָאָדָם? הַדִּבּוּר. יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁהֵם מִסְטָרָא דְּקַיִן, שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר: ״קַיִן כָּל בָּשָׂר״, שֶׁרוֹצֶה לַעֲשׂוֹת קַיִן מִכָּל הַבְּרִיאָה, יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁאֵין לָהֶם מַה לַּעֲשׂוֹת רַק לְדַבֵּר רַע עַל הַזּוּלַת, וְכָל עִנְיָנָם רַק לְחַטֵּט וּלְבַקֵּשׁ וְלִמְצֹא אֶת הָרָע שֶׁל הַזּוּלַת. וְזוֹ הַחִיּוּת שֶׁלָּהֶם, מִסְכְּנִים — הֵם מִסְטָרָא דְּקַיִן, וְאַתֶּם הַצַּדִּיק הָאֱמֶת לוֹחֵם.

לָכֵן דַּיְקָא עַכְשָׁו בְּ״יְמֵי שׁוֹבָבִים״, שֶׁקּוֹרְאִים בָּהֶם פָּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וָאֵרָא, בֹּא בְּשַׁלַּח, יִתְרוֹ, מִשְׁפָּטִים, שֶׁבָּהֶם מְסֻפָּר, שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּמִצְרַיִם, וְעָבְדוּ עֲבוֹדַת פָּרֶךְ, הִשְׁתַּעְבְּדוּ בָּהֶם, עַד שֶׁשָּׁלַח אֲלֵיהֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֶת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁהֶחְדִּיר בְּעַם יִשְׂרָאֵל: ״אַתָּה

הָרְאֵתָ לָדַעַת, כִּי הַוָיָ"ה אֱלֹקִים, אֵין עוֹד מִלְבַדּוֹ"; הֶחְדִּיר בָּהֶם אֶת הָאוֹר הָאֱלֹקִי, אֲזַי כֻּלָּם הֵחֵלּוּ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְגָאַל אֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶּה פֶּסַח, שֶׁאוֹמֵר הָאַרְ"י זַ"ל לְשׁוֹן פֶּה־סַח, שֶׁהֵחֵלּוּ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יָצְאוּ מִמִּצְרַיִם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם וְעָבַרְנוּ בְּתוֹכוֹ בֶּחָרָבָה, וְרָאֲתָה שִׁפְחָה עַל הַיָּם מַה שֶׁלֹּא רָאָה יְחֶזְקֵאל בֶּן בּוּזִי, שֶׁגָּלָה לָנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֶת עַצְמוֹ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ. וּכְמַאֲמָרָם זַ"ל (מְכִילְתָּא בְּשַׁלַּח) עַל הַפָּסוּק (שְׁמוֹת יד): "וַיַּאֲמִינוּ בַּה' וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ", אִם בְּמֹשֶׁה הֶאֱמִינוּ, בַּהַוָיָ"ה לֹא כָּל שֶׁכֵּן? אֶלָּא שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לֶאֱמוּנָה בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֶלָּא עַל־יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים; וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַרַ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ז'), שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לֶאֱמוּנָה רַק עַל־יְדֵי הִתְקָרְבוּת לְצַדִּיקִים, כִּי הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים מְגַלִּים לָנוּ עֵצוֹת אֵיךְ לְהִתְחַזֵּק וְאֵיךְ לָצֵאת מֵהַבּוֹר וְהַחֹשֶׁךְ, עַד שֶׁזָּכִינוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בְּהַר סִינַי. וְכָל זֶה מְסֻפָּר בְּפָרָשִׁיּוֹת הַנַּ"ל. וְלָכֵן יָמִים אֵלּוּ נִקְרָאִים: "יְמֵי שׁוֹבָבִי"ם", וּצְרִיכִים לְגַלּוֹת אֶת הָאוֹר בְּיָמִים אֵלּוּ דַּיְקָא, שֶׁזֶּה נִקְרָא "אוֹר שׁוֹבָבִי"ם", וְלֹא לְהַכְבִּיד

עַל בְּנֵי־אָדָם וְלִתֵּן לָהֶם תִּקּוּנִים וַעֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת, אֲשֶׁר מְגַלֶּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַרַ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פו), שֶׁזֶּה בָּא מֵחֲמַת חֶסְרוֹן אֱמוּנָה; כִּי יְכוֹלִים לַעֲבֹד אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מִכָּל דָּבָר, וְזֶה הָ"אוֹר שׁוֹבָבִי"ם", שֶׁמְּגַלֶּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ"ל, כִּי רַבֵּנוּ זַ"ל מְגַלֶּה לָנוּ תִּקּוּן קַל וְנִפְלָא מְאֹד, 'תִּקּוּן הַכְּלָלִי', תֹּאמְרוּ אֶת הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים, וַאֲנִי מַבְטִיחֲכֶם שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם תִּקּוּן עַל הַכֹּל. וְגִלָּה רַבֵּנוּ זַ"ל וְאָמַר: מִפְּנֵי שֶׁאֲנִי גִּלִּיתִי אֶת הַתִּקּוּן הַכְּלָלִי, הַסָּמ"ךְ־מ"ם יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לֹא לְאָמְרוֹ, וְיַכְנִיס קֻשְׁיוֹת: מַה פִּתְאוֹם דַּיְקָא אֵלּוּ הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים?! מַה פִּתְאֹם תִּקּוּן כָּל־כָּךְ קַל?! מַה פִּתְאֹם כָּךְ אוֹ כָּךְ, וּשְׁאָר מִינֵי טְעָנוֹת וְכוּ', הָעִקָּר שֶׁאָדָם לֹא יֹאמַר הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים. וְכֵן הִבְטִיחַ רַבֵּנוּ זַ"ל, שֶׁמִּי שֶׁיָּבוֹא אֶל צִיּוּנוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּעִיר אוּמַן, וְיִתֵּן פְּרוּטָה לִצְדָקָה, וְיֹאמַר אֶת הַ'תִּקּוּן הַכְּלָלִי', אָז אֲפִלּוּ אִם עָצְמוּ וְגָבְהוּ חַטָּאָיו וּפְשָׁעָיו, יוֹצִיאוּ מֵהַשְּׁאוֹל תַּחְתִּית. וְלָכֵן אַשְׁרֵי הָאָדָם שֶׁזּוֹכֶה לָבוֹא עַל־כָּל־פָּנִים פַּעַם בְּחַיָּיו אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ"ל בָּעִיר אוּמַן; הַאִם מֵאָדָם הָרִאשׁוֹן עַד רַבֵּנוּ זַ"ל הָיָה צַדִּיק כָּזֶה, שֶׁהִבְטִיחַ הַבְטָחָה עִם שְׁנֵי עֵדִים, שֶׁמִּי שֶׁיָּבוֹא אֶל צִיּוּנוֹ

הַקָּדוֹשׁ בָּעִיר אוּמַן, וְיִתֵּן פְּרוּטָה לִצְדָקָה, וְיֹאמַר עֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים, יַעֲשֶׂה לוֹ תִּקּוּן, וְיוֹצִיאוֹ מֵהַשְּׁאוֹל תַּחְתִּית? עוֹד לֹא הָיָה כַּדָּבָר הַזֶּה! וּמָה אָנוּ רוֹאִים? שֶׁדַּיְקָא עַל דָּבָר זֶה מִתְפַּשְׁטִים הַסִּטְרָא אַחֲרָא וְהַמַּשְׁחִיתִים, הַסָּמ״ךְ־מ״ם בְּעַצְמוֹ מוֹנֵעַ וּמַלְבִּישׁ עַצְמוֹ בְּמִי שֶׁמַּלְבִּישׁ, וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קנב): כְּשֶׁיּוֹרֶדֶת נְשָׁמָה קְדוֹשָׁה, שֶׁיְּכוֹלָה לְקָרֵב בְּנֵי־אָדָם אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, מַעֲמִידִים בַּפֶּתַח יְרֵא שָׁמַיִם, שֶׁלֹּא יִתֵּן לְהַכָּנֵס שָׁם, וְאִי אֶפְשָׁר לְהִתְגַּבֵּר עָלָיו, אֶלָּא עַל־יְדֵי מְסִירוּת נֶפֶשׁ. וְעַל מַה זֶּה נֶאֱמַר, אִם לֹא עַל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל! אָדָם יָכוֹל לִהְיוֹת יְרֵא שָׁמַיִם גָּדוֹל, אֲבָל שָׂמִים אוֹתוֹ עַל הַפֶּתַח, וְהוּא מַכְנִיס בָּאָדָם חֲלִישׁוּת הַדַּעַת: לָמָּה תִּסַּע לְחוּץ לָאָרֶץ, וְכִי חֲסֵרִים קְבָרִים שֶׁל צַדִּיקִים קְדוֹשִׁים, תַּנָּאִים וְאָמוֹרָאִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁעָלֶיךָ לִנְסֹעַ לְאוּקְרַיְנָה לְהִתְבַּטֵּל בְּטִלְטוּל קָשֶׁה עִם הוֹצָאוֹת וְכוּ׳ וְלָבוֹא לְאוּמַן?! הַאִם זֶה יוֹעִיל לְךָ?! וּשְׁאָר מִינֵי דִּמְיוֹנוֹת שֶׁמַּכְנִיס בּוֹ הַסָּמ״ךְ־מ״ם, הָעִקָּר לֹא לְקַיֵּם רְצוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל. וְלָכֵן אִי אֶפְשָׁר לָבוֹא אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, אֶלָּא עַל־יְדֵי מְסִירוּת נֶפֶשׁ, כְּשֶׁאָדָם יַעֲשֶׂה לְעַצְמוֹ חֶשְׁבּוֹן: מִי אֲנִי, מָה אֲנִי; וּבִפְרָט

בְּיָמִים אֵלּוּ, שֶׁמְּאִיר "אוֹר שׁוֹבָבִי"ם", שֶׁהֵם אֵלּוּ מְסֻגָּלִים לְתַקֵּן אֶת כָּל מִינֵי פְּגָמֵי הַבְּרִית שֶׁאָדָם חָטָא בָּהֶם, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לִנְסֹעַ לְצִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ"ל עַל־כָּל־פָּנִים פַּעַם בְּחַיָּיו, וּמִי שֶׁלֹּא הָיָה עֲדַיִן בְּצִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ"ל, שֶׁיִּסַּע כְּבָר עַכְשָׁו, כִּי מִי יוֹדֵעַ מַה יֵּלֶד יוֹם, אַף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ מַה יִּקָּרֶה עִמּוֹ מָחָר, לְאַף אֶחָד אֵין חוֹזֶה עַל חַיִּים, אַף אֶחָד אֵינוֹ בָּטוּחַ אִם יִהְיֶה לוֹ יוֹם הַמָּחָר. וְלָכֵן מִי שֶׁעֲדַיִן לֹא הָיָה אֵצֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ"ל, לָמָּה לְחַכּוֹת?! דַּיְקָא עַכְשָׁו בְּ"יְמֵי שׁוֹבָבִי"ם" רוּץ וּבְרַח לְךָ אֶל רַבֵּנוּ זַ"ל, תֵּן פְּרוּטָה לְצְדָקָה, וְתֹאמַר עֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים הַנִּקְרָאִים "תִּקּוּן הַכְּלָלִי", זֶהוּ תִּקּוּן שׁוֹבָבִי"ם, וְשֶׁלֹּא יִתְּנוּ לְךָ עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת וּשְׁאָר תִּקּוּנִים, עוֹבְדִים עָלֶיךָ. אִם רַבֵּנוּ זַ"ל אָמַר: אֲנִי חָזָק בִּדְבָרַי, אֲבָל בְּיוֹתֵר אֲנִי חָזָק, שֶׁאֵלּוּ הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים הֵם תִּקּוּן גָּמוּר לִפְגַם הַבְּרִית. אָז אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִתְפַּעֵל וּלְדַבֵּר נֶגֶד זֶה?! הֲרֵי עָלֵינוּ לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם תִּקּוּן זֶה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאַשְׁרֵי אָדָם שֶׁאוֹמֵר בְּכָל יוֹם עֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים, כַּמָּה זְמַן זֶה אוֹרֵךְ?! אִם הִבְטִיחַ רַבֵּנוּ זַ"ל שֶׁזֶּה תִּקּוּן גָּמוּר, אֵינָנוּ צְרִיכִים לְתִקּוּנִים אֲחֵרִים, רַק לְהָפִיץ 'תִּקּוּן הַכְּלָלִי' בֵּין נִשְׁמוֹת

יִשְׂרָאֵל, וּלְהַחְדִּיר בָּהֶם אֶת הַתִּקּוּן הַזֶּה שֶׁנִּתַּן לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהוּא תִּקּוּן קַל מְאֹד. וְעַל זֶה צְרִיכִים אֱמוּנַת חֲכָמִים. וְכֵיצַד זוֹכִים לָזֶה? עַל־יְדֵי שֶׁיִּהְיֶה לָנוּ אַנְפִּין נְהוֹרִין, פָּנִים שְׂמֵחוֹת. אֵצֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא כָּתוּב (דִּבְרֵי־הַיָּמִים־א׳ טז, כז): ״עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקוֹמוֹ״, שָׁם זֶה רַק שִׂמְחָה; וְלָכֵן בָּזֶה הָאָדָם יָכוֹל לִמְדֹּד עַצְמוֹ אִם מִקָּרֵב כְּבָר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאִם חָזַר בִּתְשׁוּבָה — אִם שָׂמֵחַ וּמְשַׂמֵּחַ אֶת אֲחֵרִים, סִימָן שֶׁמֵּאִיר בּוֹ כְּבָר אוֹר הַצַּדִּיק, אֲבָל אִם יֵשׁ בּוֹ אַנְפִּין חֲשׁוּכִין, מִסְכֵּן, הוּא עֲדַיִן רָחוֹק מֵהַשְׁכִינָה, מֵהַצַּדִּיק. אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כג): כְּשֶׁאָדָם מְשֻׁקָּע בְּתַאֲוַת מָמוֹן, יֵשׁ לוֹ אַנְפִּין חֲשׁוּכִין, וְהוּא תָּמִיד בְּמָרָה שְׁחוֹרָה וּבְעַצְבוּת, וְזֶה מֵבִיא לוֹ יוֹתֵר אֶת הָעֲנִיּוּת. וּלְהֶפֶךְ — אִם אָדָם מִקָּרֵב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, אֶל בֶּן הַשִּׂמְחָה, אָז זוֹכֶה לְאַנְפִּין נְהוֹרִין, פָּנָיו שְׂמֵחוֹת וַעֲלִיזוֹת, וְזוֹכֶה לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ וּלְחַזֵּק אֶת אֲחֵרִים. וְכָתוּב בַּזֹּהַר (ח״ב קפד:): חֶדְוָא דְּבַר נַשׁ מָשִׁיךְ חֶדְוָא עִלָּאָה מִנֵּיהּ; אִם אָדָם שָׂמֵחַ, מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ שִׂמְחָה יְתֵרָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְזוֹ צְרִיכָה לִהְיוֹת הָעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁל תַּלְמִידֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בִּימֵי שׁוֹבָבִי״ם הָאֵלּוּ — לְהָאִיר ״אוֹר

שׂוֹבְבֵי״ם״ לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְחַזְּקָם וּלְעוֹדְדָם וּלְשַׂמְּחָם וּלְגַלּוֹת לָהֶם עִנְיַן שִׂמְחָה וְהִתְבּוֹדְדוּת, שֶׁיְּכוֹלִים לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲשֶׁר זֶה כָּל־כָּךְ פָּשׁוּט וְקַל, רַק תִּפְתַּח פִּיךְ וּתְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ יִמְחֹל לְךָ עַל כָּל עֲוֹונוֹתֶיךָ. וְרוֹאִים אָדָם מְסֻגָּל לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי עֲבוֹדוֹת בָּעוֹלָם, הוּא יָצוּם וְיִתְגַּלְגֵּל בַּשֶּׁלֶג, יִתְגַּלְגֵּל מֵהַר אֶל תְּהוֹם, אֲבָל לֹא יִפְתַּח פִּיו לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁכָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ זוֹ הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה כָּזוֹ שֶׁאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פָּרָשָׁה ל׳, סִימָן ג׳): בַּדּוֹרוֹת הַלָּלוּ שֶׁאֵין לָהֶם לֹא מֶלֶךְ וְלֹא נָבִיא, לֹא כֹהֵן וְלֹא אוּרִים וְתֻמִּים, אֶלָּא תְּפִלָּה זוֹ בִּלְבָד, אָמַר דָּוִד לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַל תְּבַזֶּה תְּפִלָּתָם; יַגִּיעַ זְמַן, שֶׁלְּעַם יִשְׂרָאֵל לֹא יִהְיֶה מֶלֶךְ, נָבִיא, כֹּהֵן, אוּרִים וְתֻמִּים, וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם כְּלוּם, רַק דָּבָר אֶחָד יִשָּׁאֵר לָהֶם — הַפֶּה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל־כֵּן אֲנִי מְבַקֶּשְׁךָ, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אָנָּא תִּשְׁמַע תְּפִלָּתָם. וְזֶה מַה שֶּׁנּוֹתָר לָנוּ; וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן כה): הַהִתְבּוֹדְדוּת הִיא מַעֲלָה עֶלְיוֹנָה מֵהַכֹּל, דְּהַיְנוּ שֶׁאָדָם מַרְגִּיל עַצְמוֹ

לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְכָל הָעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת מְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, הֲיֵשׁ מַדְרֵגָה גְּבוֹהָה יוֹתֵר מִזּוֹ? ! הֲיֵשׁ עֲבוֹדָה חֲשׁוּבָה מִזּוֹ? ! הֲלֹא אָמַר לָהֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְיִשְׂרָאֵל: הֱווּ זְהִירִים בִּתְפִלָּה, שֶׁאֵין מִדָּה אַחֶרֶת יָפָה הֵימֶנָּה וְהִיא גְּדוֹלָה מִכָּל הַקָּרְבָּנוֹת, וַאֲפִלּוּ אֵין אָדָם כְּדַאי לֵעָנוֹת בִּתְפִלָּתוֹ וְלַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִמּוֹ, כֵּיוָן שֶׁמַּרְבֶּה בְּתַחֲנוּנִים, אֲנִי עוֹשֶׂה חֶסֶד עִמּוֹ (תַּנְחוּמָא וַיֵּרָא א׳); וְאִם חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים כָּזֹאת, אָז זֶהוּ זֶה! וְלָכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ס׳), שֶׁזֶּה מַה שֶּׁחוֹנִי הַמְעַגֵּל אָמַר: מִי אִיכָּא דְּנַיְים שִׁבְעִים שְׁנִין, אֵיךְ יְכוֹלִים לִישֵׁן שִׁבְעִים שָׁנָה? ! כַּמָּה יֵשׁ לָאָדָם לִחְיוֹת בָּזֶה הָעוֹלָם? הֲלֹא ״יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה״ (תְּהִלִּים צ, י), וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן סא), הַשִּׁבְעִים שָׁנָה פּוֹרְחִים כְּרֶבַע שָׁעָה; הִנֵּה אָנוּ פֹּה וְהִנֵּה יוֹצְאִים מִפֹּה, בְּנֵי־אָדָם חַיִּים בְּקַטְנוּת הַמֹּחִין, וְחוֹשְׁבִים שֶׁיִּשָּׁאֲרוּ פֹּה מֵאתַיִם אוֹ שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת שָׁנִים, אַף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֶה לַחֲשֹׁב שֶׁיֵּצֵא מִן הָעוֹלָם. וְזֶה יָכוֹל לִקְרוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רֶגַע. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה צו, סִימָן ב׳): ״כַּצֵּל יָמֵינוּ עַל

הָאָרֶץ", וְהַלְוַאי כְּצִלּוֹ שֶׁל כּוֹתֶל אוֹ כְּצִלּוֹ שֶׁל אִילָן, אֶלָּא כְּצִלּוֹ שֶׁל עוֹף בְּשָׁעָה שֶׁהוּא עָף. כְּשֶׁהַשֶּׁמֶשׁ מְאִירָה עַל הַקִּיר נַעֲשָׂה צֵל בַּצַּד הַשֵּׁנִי, וְכֵן עַל אִילָן, נַעֲשֶׂה צֵל הָאִילָן עַד חֲלוֹף הַשֶּׁמֶשׁ וְכוּ'. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, הַחַיִּים חוֹלְפִים בִּיעָף כְּרֶגַע אֶחָד כְּצֵל צִפּוֹר הַפּוֹרַחַת בָּאֲוִיר, שֶׁזֶּה כְּשִׁנְיָה חוֹלֶפֶת. וְאִם־כֵּן מַה לְּךָ נִרְדָּם?! תִּפְתַּח פִּיךָ וּתְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז כָּל חַיֶּיךָ יִהְיוּ אֲחֵרִים. וְזֶהוּ "**אוֹר שׁוֹבֵבִי"ם**", וְזֹאת עָלֵינוּ לְהַחְדִּיר בְּעַצְמֵנוּ וּבַאֲחֵרִים, וְנַעֲזֹב אֶת כָּל הַשְּׁטֻיּוֹת, וְנַתְחִיל לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ק'), שֶׁכָּל הַצַּדִּיקִים לֹא זָכוּ לְהַגִּיעַ לְמַדְרֵגָתָם, אֶלָּא עַל־יְדֵי שֶׁדִּבְּרוּ אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאֵין דָּבָר חָשׁוּב מִזֶּה, וְזֶה עִקַּר הַתְּשׁוּבָה. וְלָכֵן "**אוֹר שׁוֹבֵבִי"ם**" זֶהוּ אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁמְּגַלֶּה לָנוּ תִּקּוּנִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים וְקַלִּים, לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּכָל יוֹם וָיוֹם וּבְכָל שָׁעָה וְשָׁעָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עִם כָּל נְקֻדָּה טוֹבָה שֶׁיֵּשׁ בָּנוּ, שֶׁזּוֹ הַמַּדְרֵגָה הֲכִי עֶלְיוֹנָה שֶׁאָדָם יָכוֹל לְהַחֲיוֹת עַצְמוֹ עִם כָּל מְצָוָה וּמִצְוָה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ. עַד שֶׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת נז): אֲפִלּוּ הָרִיקָנִין שֶׁבָּךְ מְלֵאִים מִצְוֹת כְּרִמּוֹן; כָּל יְהוּדִי

הוּא צַדִּיק, אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כג) — מִפְּנֵי שֶׁנִּמּוֹל, וְלָכֵן עִם כָּל נְקֻדָּה וּנְקֻדָּה טוֹבָה צְרִיכִים לִשְׁמֹחַ. וְכֵן מוּבָא (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת שִׂמְחָה, סִימָן א׳): כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מִצְוָה בְּשִׂמְחָה, סִימָן שֶׁלִּבּוֹ שָׁלֵם לֵאלֹקָיו; בָּזֶה שֶׁאָדָם שָׂמֵחַ עִם כָּל נְקֻדָּה טוֹבָה, זֶה מְגַלֶּה שֶׁלִּבּוֹ טָהוֹר. וְלָכֵן לָמָּה לָנוּ לַעֲשׂוֹת עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת וְלִשְׁמֹעַ כָּל הַדְּמְיוֹנוֹת שֶׁל תִּקּוּנֵי נְשָׁמוֹת וּנְפָשׁוֹת, שֶׁאֲלוּ שֶׁנּוֹתְנִים תִּקּוּנִים בְּעַצְמָם צְרִיכִים תִּקּוּן, בְּשָׁעָה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ צַדִּיק הָאֱמֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁגִּלָּה לָנוּ עֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים, וְהִבְטִיחַ שֶׁמִּי שֶׁיֹּאמְרָם — יִהְיֶה לוֹ תִּקּוּן נִצְחִי. כְּשֶׁאָדָם מַרְגִּיל עַצְמוֹ לוֹמַר בְּכָל יוֹם אֶת הַ׳תִּקּוּן הַכְּלָלִי׳, כָּל הַיּוֹם נוֹקֵף לִבּוֹ וּמִתְעוֹרֵר: אוֹי אוֹי, עָלַי לָשׁוּב אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא; וְעַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה וּפַעַם בְּחַיָּיו בָּא אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעִיר אוּמַן, וְאוֹמֵר שָׁם הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרִים אֵלּוּ, אֵין לְתָאֵר גֹּדֶל הַתִּקּוּן שֶׁנִּתַּקֶּנֶת נִשְׁמָתוֹ בְּתִקּוּן נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד. וְלָכֵן הַיְקָא בְּ״יְמֵי שׁוֹבְבִי״ם״ נִגְלָה ״אוֹר שׁוֹבְבִי״ם״ לְכֹלֶל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְנִזְכֶּה לְהָפִיץ אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, וּלְהַחְדִּיר בִּנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶת הָאַהֲבָה שֶׁעָלֵינוּ לֶאֱהֹב זֶה אֶת זֶה, וְלַעֲזֹר זֶה לָזֶה, וְלִמְצֹא

אֶת הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת זֶה אֵצֶל זֶה, אֲשֶׁר כָּךְ מְגַלֶּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רפב), שֶׁהַצַּדִּיק שֶׁהוּא הַבַּעַל תְּפִלָּה, הוּא מִתְפַּלֵּל עִם כָּל הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל. וּמָה אָנוּ רוֹאִים? הַסָּמ״ךְ־מ״ם עוֹבֵד שָׁעוֹת נוֹסָפוֹת, שֶׁיִּהְיוּ פְּלוּגִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶּה כְּלַל הַמִּפְלָגוֹת, פֶּלֶג, פֶּלֶג, לְפַלֵּג אֶת בְּנֵי־אָדָם וְלִגְרֹם לְשִׂנְאָה בֵּינֵיהֶם, וְזֶה גּוֹרֵם לְכָל הַצָּרוֹת. וּכְמַאֲמָרָם זַ״ל (יוֹמָא ט: סט:): הַשִּׂנְאָה עַדַיִן מְרַקֵּד בֵּינָן. וַאֲפִלּוּ בֵּין אַנְשֵׁי הַצַּדִּיק הַסָּמ״ךְ־מ״ם הֶחְדִּיר בִּלְבּוֹל כָּזֶה, שֶׁאֵין אִישׁ יָכוֹל לְדַבֵּר עִם זוּלָתוֹ. רוֹאִים בְּנֵי־אָדָם גּוֹנְבִים וְגוֹזְלִים, אֲשֶׁר זֶה הַתִּקּוּן שֶׁעָלֵינוּ לְתַקֵּן עַכְשָׁו, אִם אָנוּ יוֹדְעִים שֶׁיֵּשׁ בְּיָדֵינוּ כֶּסֶף גְּנֵבָה וּגְזֵלָה, אִם אֶחָד לָזֶה — צָרִיךְ לְפָרַע חוֹבוֹ, וְאִם אֵין לוֹ כָּרֶגַע, צָרִיךְ לְפַיְּסוֹ אֶת הַמַּלְוֶה וּלְבַקֵּשׁ אָרְכָּה וְכוּ׳ וְכוּ׳, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁגָּזַל, צָרִיךְ לְשַׁלֵּם, אַחֶרֶת אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ, כִּי שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם כֶּפֶל כִּפְלַיִם. וְזֹאת עָלֵינוּ לְתַקֵּן בְּיָמִים אֵלּוּ, שֶׁתִּהְיֶה אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל בֵּינֵינוּ, לְהַחְדִּיר אַהֲבַת הַבְּרִיּוֹת בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, מַסְפִּיק שִׂנְאָה, מַסְפִּיק לְדַבֵּר עַל הַזּוּלַת, אֵיךְ אָדָם יָכוֹל לִהְיוֹת בַּעַל מַדְרֵגָה וּלְטַיֵּל בַּשָּׁמַיִם, בְּשָׁעָה שֶׁהוּא מְדַבֵּר עַל הַזּוּלַת?! הֲלֹא

טִפָּה סְרוּחָה הוּא, הַיּוֹם כָּאן וּלְמָחָר בַּקֶּבֶר; אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רלט): אִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֶלָּא עַל־יְדֵי שָׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קכב): "אֲדַבְּרָה נָּא שָׁלוֹם"; וְלָכֵן תִּקֵּן הָאַר"י זַ"ל לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ מִצְוַת "וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ" קֹדֶם הַתְּפִלָּה, וְאָז מִתְקַבֶּלֶת תְּפִלָּתוֹ; וְלָכֵן אִם אָדָם אֵינוֹ אוֹהֵב כָּל יְהוּדִי וְאֵינוֹ כּוֹלֵל עַצְמוֹ עִם כָּל יְהוּדִי, סִימָן שֶׁאֵין לוֹ הִתְבּוֹדְדוּת, וְאָנוּ תַּלְמִידֵי רַבֵּנוּ זַ"ל, אִם בִּרְצוֹנֵנוּ בֶּאֱמֶת לְצַיֵּת אֶת רַבֵּנוּ זַ"ל, עָלֵינוּ לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת "**אוֹר שׁוֹבְבִי"ם**" עַכְשָׁו בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְתִהְיֶה אַחְדוּת וְאַהֲבָה בֵּינֵינוּ, וְנַעֲזֹר זֶה לָזֶה, וְדַיְקָא עַל־יְדֵי־זֶה נִזְכֶּה לַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה, שֶׁבּוֹא יָבוֹא הַגּוֹאֵל צֶדֶק וְיִגְאָלֵנוּ גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן!

תַּם וְנִשְׁלַם, שֶׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!